

- Bilgilendirici Metin
- Öyküleyici Metin
- Şiir ve Özellikleri
- Karma Metin Sınıflandırma

Adı-Soyadı:

Sınıfı/No:

Tarih:

ETKİNLİK 1: METİN KARŞILAŞTIRMA

Aşağıdaki iki metni okuyunuz ve metinlerle ilgili verilen yargılardan doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" işaretleyiniz.

1. METİN

Güneş yavaş yavaş batarken ormandaki tüm hayvanlar ulu çınarın altında toplandı. İhtiyar baykuş boğazını temizleyip söze başladı: "Kış yaklaşıyor dostlarım, yiyecek hazırlıklarına başlamalıyız." Tembel cırcır böceği ise "Daha çok vaktimiz var, acele etmeyin." diyerek esnedi ve şarkı söylemeye devam etti. Karınca ona acıyarak baktı.

2. METİN

Kış uykusu, bazı hayvanların soğuk kış aylarında yiyecek bulamama tehlikesine karşı geliştirdikleri harika bir hayatta kalma stratejisidir. Bu dönemde hayvanların vücut sıcaklıkları büyük oranda düşer ve kalp atışları yavaşlar. Ayılar, yarasalar ve bazı kurbağa türleri kış aylarını uyuyarak geçiren canlılar arasında yer almaktadır.

Metinle İlgili Yargılar

		D	Y
1	Her iki metinde de olay, yer ve kişi (kahraman) unsurları belirgin olarak kullanılmıştır.		
2	1. metinde insana ait özellikler insan dışı varlıklara aktararak konuşurma sanatı yapılmıştır.		
3	2. metin, okuyucuya bir konu hakkında bilgi vermek amacıyla yazılmış bilgilendirici bir metindir.		
4	Her iki metnin de yazılış amacı okuyucuyu bir olayın içinde yaşatmak ve eğlendirmektir.		
5	1. metindeki anlatım kurgusal (hayalî) iken, 2. metindeki anlatım gerçek bilimsel verilere dayanır.		

ETKİNLİK 2: METİN TÜRÜ EŞLEŞTİRME

Aşağıdaki metin kesitlerini, kutuda harflerle verilen metin türleri ile eşleştirerek karşısına yazınız.

A. Bilgilendirici Metin

B. Öyküleyici Metin

C. Şiir

Metin Kesitleri

Metin Türleri

1	Uzay araçları, gezegenleri ve gök cisimlerini incelemek için tasarlanmış insansız gelişmiş cihazlardır. Üzerlerindeki dev güneş panelleri sayesinde uzun yıllar boyunca kendi enerjilerini üretip dünyaya kesintisiz veri gönderirler.	
2	Masmavi gökyüzü, pamuk bulutlar, İçimde uçuşan minik umutlar. Bir rüzgâr esiyor ta uzaklardan, Getiriyor bana güzel yarınlar.	
3	Küçük çocuk, elindeki yırtık uçurtmayı onarmak için koşa koşa dedesinin yanına gitti. Dedesi, gözlüklerini takip uçurtmayı özenle yapıştırdı ve torununa dönerek gülümseyip "İşte şimdi göklere uçmaya tekrar hazır!" dedi.	
4	Arılar, çiçeklerden nektar toplayarak bal üretirler. Bu süreçte bitkilerin tozlaşmasını sağlayarak ekosistemin dengesini korurlar. Tarımsal üretimin büyük kısmı arıların bu doğal faaliyeti sayesinde gerçekleşir.	
5	Selim, fırından aldığı sıcak simidi çınar ağacının altında yiyordu. O sırada yanına sokulan bir kediye simidinden bir parça verdi. İkisi birlikte sabah güneşinin tadını çıkararak karınlarını doyurdular.	

ETKİNLİK 3: METİN TÜRLERİNİ BELİRLEME

Aşağıdaki metin parçalarını okuyunuz. Metnin türü **Öyküleyici** ise (Ö), **Bilgilendirici** ise (B), **Şiir** ise (Ş) kutucuğunu işaretleyiniz.

Metin Parçaları		Ö	B	Ş
1	Kırmızı balıklı gölde, / Yüzerim kendi hâlimde, Ne ağım var ne oltam, / Dostumdur dalgalar benim.			
2	Yaşlı marangoz, dükkânın kepengini yavaşça açtı ve yıllardır tahta yonttuğu emektar masasına usulca oturdu.			
3	Pusula, dünyanın manyetik alanına göre yön gösteren ve denizcilikte sıkça kullanılan oldukça eski bir araçtır.			
4	Güneş usulca battı, / Ay dede nöbete kalktı, Yıldızlar göz kırparken, / Şehir uykuya daldı.			
5	Tavşan, koşu hızına çok güveniyordu fakat yavaş kaplumbağa azmiyle onu bu uzun yarışta geçmeyi başardı.			
6	C vitamini, bağışıklık sistemimizi güçlendirerek bizi kış aylarındaki zorlu enfeksiyon hastalıklarından korur.			
7	Ali, o gün yorgun argın okuldan dönerken sokağın köşesinde soğuktan titreyen küçük bir yavru kedi gördü.			
8	Sonbahar gelince ağaçlar, / Döker sarı yaprakları, Rüzgâr savurur onları, / Gider uzak diyarlara.			
9	Diş fırçalamak, çürük oluşumunu engellemek ve uzun vadede ağız sağlığını korumak için en temel alışkanlıktır.			
10	Padişah, ülkenin dört bir yanına haberciler göndererek en yetenekli terziyi yeni kaftanı için saraya çağırttı.			

ETKİNLİK 4: METİN ÖZELLİKLERİNİ EŞLEŞTİRME

Aşağıda verilen özelliklerin hangi metin türüne ait olduğunu (Öyküleyici (Ö) - Bilgilendirici (B) - Şiir (Ş)) işaretleyiniz.

Metin Özellikleri		Ö	B	Ş
1	Genellikle okuyucuya yeni bir şeyler öğretmek ve bilgi vermek amacıyla yazılır.			
2	Olay, yer, zaman ve kişi (kahraman) unsurları bir kurgu etrafında şekillenir.			
3	Dizeler (mısralar) hâlinde, genellikle ahenkli ve ölçülü bir biçimde yazılır.			
4	Nesnel anlatım ön plandadır ve yazarın amacı kanıtlanabilir veriler sunmaktır.			
5	Duygu, coşku ve hayallerin ritimli, süslü bir dille anlatıldığı türdür.			
6	Bir ana karakterin başından geçen maceralar sırasıyla okuyucuya aktarılır.			
7	Metin içinde terim anlamlı sözcükler ve bilimsel, sayısal veriler sıkça kullanılır.			
8	Metin serim (giriş), düğüm (gelişme) ve çözüm (sonuç) bölümlerinden oluşur.			
9	Uyak (kafiye) ve redif gibi okunuşu güzelleştiren ses benzerlikleri bulunabilir.			
10	Okuyucuyu eğlendirmek ve onu bir olayın içinde yaşatmak asıl gayedir.			
11	Metnin her bir satırına dize, dört dizeden oluşan kümelerine ise kıta denir.			
12	Yazar, anlattıklarına kendi kişisel duygularını katmadan tarafsız davranır.			
13	Kahramanları genellikle insan dışındaki varlıklar olan masal ve fabl yazılarıdır.			
14	Ansiklopedi, ders kitabı ve belgesel dergilerinde bu metin türüne bolca rastlanır.			